

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

Speciální vydání COVID-19
1/2020

★ Rada učinila kroky k zajištění institucionální kontinuity

Rada přijala 23. března opatření, aby za současných výjimečných okolností způsobených pandemií COVID-19 zajistila kontinuitu své činnosti a dohoda na dočasné odchylce od svého jednacího řádu s cílem usnadnit přijímání rozhodnutí písemným postupem. Tato odchylka umožňuje velvyslancům při EU, aby o použití písemného postupu rozhodovali podle pravidel hlasování platných pro přijetí samotného aktu. To znamená, že stávající požadavek jednomyslnosti pro přijetí všech rozhodnutí o použití písemného postupu již neplatí. Uvedené rozhodnutí se použije po dobu jednoho měsíce a jeho platnost může být prodloužena, pokud to bude odůvodněno přetrváváním stávajících výjimečných okolností.

★ Globální reakce na koronavirus: EU zahájila dárcovskou iniciativu

Dne 26. března se skupina G20 na mimořádném zasedání věnovaném rozšíření koronaviru dohoda na vytvoření celosvětové iniciativy pro připravenost a reakci na pandemii, která má „jednat jako univerzální, účinná a trvalá platforma pro financování a koordinaci s cílem urychlit vývoj a dodávku očkovacích látek, diagnostických metod a léčebných prostředků“. Dne 24. dubna zahájily WHO a první skupina globálních aktérů v oblasti zdraví přelomovou celosvětovou spolupráci na urychleném vývoji, výrobě a zajištění spravedlivého globálního přístupu k novým základním zdravotnickým technologiím proti onemocnění COVID-19. Do uvedené skupiny patří nadace Billa a Melindy Gatesových, Koalice pro inovace v připravenosti na epidemie, Aliance pro vakcíny GAVI, Globální fond, mezinárodní nástroj pro nákup léků UNITAID, Wellcome Trust a Světová banka. Společně chtějí dosáhnout společného cíle – spravedlivého globálního přístupu k inovativním nástrojům proti COVID-19 pro všechny.

Evropská unie spojuje své síly s globálními partnery a dne 4. května 2020 odstartovala dárcovskou iniciativu – globální reakci na koronavirus. K získání finančních prostředků

na podporu tohoto úsilí Evropská unie a její partneři uspořádají celosvětový dárcovský maraton. Země a organizace z celého světa se vyzývají, aby přispěly k dosažení počáteční cílové částky 7,5 miliardy eur. Komise rovněž vyzývá vlády, významné podnikatele, známé osobnosti, filantropy, umělce a všechny občany, aby šířili povědomí o této celosvětové dárcovské iniciativě. Vybrané finanční prostředky budou rozděleny do tří složek: diagnostika, léčba a očkovací látky.

Více informací o této iniciativě naleznete zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_710

Zpráva Fair Trials – Ochrana práva na spravedlivý proces v čase pandemie koronaviru: trestní soudnictví přes vzdálený přístup

Organizace Fair Trials publikovala dne 3. dubna zprávu na téma: Ochrana práva na spravedlivý proces v čase pandemie koronaviru: trestní soudnictví přes vzdálený přístup. Zpráva poukazuje na to, že opatření přijatá v souvislosti s pandemií mají také dopad na fungování trestního soudnictví, jelikož přístup k soudům a fungování věznic bylo podrobena několika omezením. Dle zprávy je naprosto nezbytné, aby stát i nadále vykonával své základní funkce, včetně řešení případů v trestních věcech a ochrany práv a životní úrovně obžalovaných, především pak těch zadržovaných. Soudní jednání, která nebyla urgentní spousta států dočasně odročila, avšak státy nadále hledají způsoby, jak udržet soudnictví v běhu skrze vzdálený přístup, včetně jednání přes videokonferenční zařízení nebo telefon. Zvýšené využívání vzdáleného přístupu v rámci trestního řízení může být bráno jako dočasné opatření, avšak pokud se prokáže jako efektivní a navíc ekonomické řešení, je velmi pravděpodobné, že bude využíváno i nadále. Je však potřeba důkladně zvážit jejich dopad na trestní soudnictví a zejména na lidská práva a na právo na spravedlivý proces.

Fair Trials se v tomto dokumentu snaží shrnout možné obavy o lidská práva a poskytnout státům, které zvažují zavedení nebo rozšíření vzdáleného přístupu k trestnímu soudnictví, praktická doporučení a relevantní informace, zejména s ohledem na přístup k obhájci a efektivní právní pomoci; efektivní účasti na soudním jednání (např. bez technických potíží); zajištění přístupu k informacím; zachování presumpce nevinoty; zajištění zvláštního přístupu k osobám se speciálními potřebami; a ohledně shromažďování dat pro analýzu dopadů na trestní soudnictví.

Kompletní dokument je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.fairtrials.org/sites/default/files/Fair%20Trials%20-%20Safeguarding%20the%20right%20to%20a%20fair%20trial%20during%20the%20coronavirus%20pandemic%20%28CZ%29.pdf>

FRA: Lidskoprávní dopady pandemie

Agentura EU pro základní práva (FRA) publikovala dne 7. dubna příručku o lidskoprávních dopadech pandemie. Příručka poukazuje zejména na to, jak opatření přijatá v souvislosti s pandemií v rámci nouzových stavů, ospravedlňují omezování dalších práv a svobod, jako například svobodu pohybu a právo shromažďovací. Příručka zahrnuje časové období od 1. února do 20. března 2020.

Kompletní příručka je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-coronavirus-pandemic-eu-bulletin_en.pdf

Komise předložila pokyny k provádění pravidel EU týkajících se řízení v oblasti azylu, navracení a přesídlování

Komise dne 16. dubna přijala pokyny k provádění příslušných pravidel EU týkajících se řízení v oblasti azylu, navracení a přesídlování v rámci koronavirové pandemie, jež předloží členským státům. Reaguje tak na žádost členských států o radu ohledně způsobu, jak zajistit kontinuitu řízení a dodržet přinejmenším základní práva. Pokyny byly vypracovány s podporou Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) a Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) a ve spolupráci s vnitrostátními orgány. Pokyny zmiňují zejména opatření na ochranu zdraví přijatá za účelem omezení fyzického kontaktu mezi azylovými pracovníky a žadateli o azyl mají dopad na azylová řízení; zajištění řádného fungování dublinského systému, jakmile to bude prakticky možné; stanovení rozumných a přiměřených podmínek přijímání; snímání otisků prstů žadatelů a jeho odložení z důvodu opatření přijatých k ochraně veřejného zdraví; pokračování v přípravné činnosti ohledně přesídlování, aby došlo k následnému bezproblémovému obnovení; pokračování v přípravě návratových řízení, jež byla přerušena; apod.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_666

Pokyny pro zajištění kompletní ochrany osobních údajů v aplikacích proti pandemii

Evropská komise dne 16. dubna zveřejnila pokyny k vývoji nových aplikací, které mají pomáhat v boji proti koronaviru v souvislosti s ochranou osobních údajů. Vývoj těchto aplikací a to, jak je budou občané využívat, může mít významný dopad na léčbu viru a hrát důležitou úlohu v rámci strategie rušení opatření proti šíření viru. Je však důležité zajistit, aby mohli občané EU těmto inovativním digitálním řešením plně důvěřovat a mohli je bez obav přijmout. Cílem pokynů je poskytnout nezbytný rámec, který občanům zaručí, že budou jejich osobní údaje dostatečně chráněny a bude omezeno narušení jejich soukromí při používání těchto aplikací. Navazují na nedávno vydané

doporučení Komise o jednotném přístupu EU k používání mobilních aplikací a dat z mobilních telefonů a doplňují sadu nástrojů EU pro aplikace pro vysledování kontaktů, která byla rovněž zveřejněna. Zaměřují se na dobrovolné aplikace s jednou nebo více z těchto funkcí: přesné informování uživatelů o pandemii koronaviru; dotazníky pro sebe-vyšetření a pokyny pro jednotlivce (funkce vyhodnocování příznaků); upozornění pro osoby, které se nacházejí v blízkosti nakažené osoby, aby se nechaly otestovat nebo přistoupily k samo-izolaci (funkce vysledování kontaktů a varování); komunikační fórum mezi pacienty v samo-izolaci a lékaři, včetně poradenství ohledně další diagnostiky a léčby (telemedicína). Pokyny rovněž stanoví podmínky za kterých lze uvažovat o použití uvedených aplikací: od začátku musí být jasně stanoveno, kdo odpovídá za dodržování pravidel EU pro ochranu osobních údajů - Komise předpokládá, že to bude úlohou vnitrostátních zdravotnických orgánů; instalace aplikace na zařízení uživatele by měla být dobrovolná; uživatel by měl mít možnost dát svůj souhlas ke každé funkci aplikace zvlášť; aplikace by se měla řídit zásadou minimalizace údajů, která vyžaduje, že mohou být zpracovávány pouze ty osobní údaje, které jsou relevantní a omezené na daný účel. Komise nepovažuje lokalizační údaje za nezbytné pro účely vysledování kontaktů a doporučuje je v této souvislosti nepoužívat; osobní údaje by neměly být uchovávány déle, než je nezbytné; údaje by měly být uloženy v zařízení dané osoby a zašifrovány; vnitrostátní orgány pro ochranu údajů by měly na vývoji aplikace plně spolupracovat a měly by být pověřovány přezkumem rozšíření jednotlivých aplikací.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_669

Komise spustila provoz vědecké platformy pro sdílení dat

Evropská komise dne 20. dubna ve spolupráci s několika partnery spustila evropskou datovou platformu COVID-19, která umožní rychle shromažďovat a sdílet dostupné vědecké informace. Platforma je součástí akčního plánu ERAvsCorona a její zprovoznění je dalším důležitým okamžikem ve snahách EU o podporu evropských a světových vědců v boji proti pandemii COVID-19.

Platforma je k v anglickém jazyce přístupná zde: <https://www.covid19dataportal.org/>

Pokyny EU pro bezpečný návrat na pracoviště

V reakci na otázku, jak zajistit zdraví a bezpečnost pracovníků při návratu na pracoviště dne 24. dubna vydala Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) pokyny týkající se návratu na pracoviště, jež obsahují rovněž odkazy na informace o konkrétních odvětvích a povoláních v jednotlivých zemích. Pokyny se týkají následujících oblastí: posuzování rizika a vhodná opatření, zapojení pracovníků, péče o nemocné pracovníky, plánování do budoucnosti a zúročení zkušeností, zajištění stálé informovanosti, informace pro odvětví a povolání. Podle

vývoje situace budou pokyny pravidelně aktualizovány na základě spolehlivých informací.

Pokyny jsou k dispozici v anglickém jazyce zde: [https://oshwiki.eu/wiki/COVID-19: Back to the workplace - Adapting workplaces and protecting workers](https://oshwiki.eu/wiki/COVID-19:_Back_to_the_workplace_-_Adapting_workplaces_and_protecting_workers)

CCBE jako platforma pro výměnu informací ohledně uvolňování opatření

Rada evropských advokátních komor (CCBE) se v návaznosti na videokonferenci vedoucích delegací ze dne 27. dubna rozhodla sehrát důležitou roli a vytvořit platformu pro výměnu informací a srovnání navržených strategií členských států pro uvolňování opatření přijatých v souvislosti s pandemií. Cílem této platformy je sdílet zkušenosti a příklady dobré praxe některých členských komor, z nichž další mohou následně těžit. Poskytnuté informace bude následně zároveň možné využít v rámci interakce s unijními institucemi v oblasti justice.

Bankovní balíček Komise usnadní poskytování úvěrů domácnostem a podnikům v EU

Evropská komise dne 28. dubna přijala balíček opatření v oblasti bankovníctví, který má usnadnit poskytování bankovních úvěrů domácnostem a podnikům v celé Evropské unii. Cílem tohoto balíčku je zajistit, aby banky mohly i nadále půjčovat peníze na podporu ekonomiky a pomohly zmírnit závažný hospodářský dopad koronaviru. Obsahuje interpretační sdělení o účetním a obezřetnostním rámci EU, jakož i cílené okamžité změny bankovních pravidel EU. Dnešním nařízením se rovněž provádějí některé cílené okamžité změny bankovních obezřetnostních pravidel EU (nařízení o kapitálových požadavcích) s cílem maximalizovat schopnost bank poskytovat úvěry a absorbovat ztráty. Za tím účelem by měl být upraven harmonogram uplatňování mezinárodních účetních standardů na kapitál bank, na veřejné záruky poskytnuté během této krize by se mělo uplatnit příznivější zacházení, mělo by být odloženo datum uplatňování kapitálové rezervy k pákovému poměru a změněn způsob vylučování některých expozic z výpočtu pákového poměru. Komise rovněž navrhuje, aby se urychlilo uplatňování několika dohodnutých opatření, která budou banky motivovat k financování zaměstnanců, malých a středních podniků a projektů infrastruktury.

Více informací o bankovním balíčku je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/publications/200428-banking-package-communication_en

Speciální webové stránky CCBE věnované koronaviru

Rada evropských advokátních komor (CCBE) dne 28. dubna spustila webové stránky speciálně věnované dopadům pandemie koronaviru na oblast justice. Smyslem těchto webových stránek je usnadnit přístup k relevantním informacím advokátům a advokátním komorám. Stránky tak shrnují aktuální obsah z různých zdrojů a jsou věnovány třem oblastem: informacím a aktivitám ze strany CCBE a jejich členských advokátních komor (včetně ČAK); informacím ohledně opatření přijatých na evropské úrovni; a informacím ohledně opatření přijatých na mezinárodní úrovni.

Webové stránky jsou v anglickém jazyce k dispozici zde: <https://www.ccbe.eu/actions/covid-19/#c3165>

Návrh nařízení o dočasných opatřeních týkajících se valných hromad evropských společností (SE) a evropských družstevních společností (SCE)

Evropská komise dne 29. dubna zveřejnila návrh nařízení o dočasných opatřeních týkajících se valných hromad evropských společností (SE) a evropských družstevních společností (SCE). Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu SE a nařízení Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003 o statutu SCE stanoví pravidla pro zakládání a fungování právnických osob, které regulují. Nařízení o SE a nařízení o SCE rovněž harmonizují lhůtu pro konání valné hromady. Obě nařízení obsahují ve svém článku 54 stejné pravidlo, že valná hromada SE a SCE se koná nejméně jednou v kalendářním roce do šesti měsíců po uzávěrce účetního období. Z tohoto pravidla nestanoví nařízení žádnou výjimku. Jelikož pandemie COVID-19 má vážný dopad na společnosti a družstevní společnosti, včetně SE a SCE. Zejména z důvodu opatření k omezení volného pohybu osob a fyzického kontaktu, jakož i nutnosti soustředit se na zvládnutí zhoršených podmínek hospodářské činnosti se SE a SCE potýkají se značnými obtížemi, pokud jde o dodržení lhůty pro konání valné hromady uvedené v článku 54 jejich příslušného nařízení. I když členské státy zavedly mimořádná podpůrná opatření v oblasti práva obchodních společností, aby se tyto společnosti mohly se stávajícími výjimečnými okolnostmi vypořádat, zmíněná opatření se netýkají SE ani SCE, protože v obou případech je jejich statut upraven nařízením EU. Konání valných hromad má zásadní význam pro včasné přijetí právními předpisy požadovaných nebo ekonomicky potřebných rozhodnutí, která mají dopad na společnost samotnou, její akcionáře a třetí osoby. Vzhledem k tomu, že výjimečná situace v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 je mimo kontrolu SE, SCE i členských států, stanoví tento návrh na úrovni EU dočasnou odchylku od lhůty podle článku 54 nařízení o SE a článku 54 nařízení o SCE. Tato dočasná odchylka by měla oběma typům společností umožnit uspořádat valnou hromadu do dvanácti měsíců od uzávěrky účetního období, v každém případě však nejpozději do dne 31. prosince 2020.

Návrh je k dispozici v českém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0183&from=EN>

Zpráva FATF ohledně rizik a politik v oblasti praní špinavých peněz a financování terorismu přijatých v souvislosti s pandemií COVID-19

Finanční pracovní skupina pro boj s praním špinavých peněz a financováním terorismu (FATF) publikovala dne 4. května zprávu ohledně rizik a politik přijatých v souvislosti s pandemií v oblasti praní špinavých peněz a financování terorismu. Pandemie COVID-19 vedla k bezprecedentním globálním výzvám a rovněž k nárůstu trestných činů souvisejících s COVID-19, včetně podvodů, kyberkriminality, zneužití vládních prostředků nebo mezinárodní finanční pomoci, což vytváří nové typy zdrojové trestné činnosti. Na základě informací poskytnutých členům globální sítě FATF ve dnech 7. a 23. dubna, tento dokument identifikuje výzvy, příklady dobré praxe, politická prohlášení vůči novým hrozbám v oblasti praní špinavých peněz a financování terorismu a rovněž identifikuje slabá místa, jež vznikla v důsledku stávající krize.

Jelikož svět se zaměřuje na opatření proti pandemii COVID-19 a jejím následkům, schopnost vlád a soukromého sektoru plnit povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v segmentech, jako je dohled, regulace a reforma politiky, podávání zpráv o podezřelých transakcích a mezinárodní spolupráce, je aktuálně značně omezena. V důsledku těchto událostí přichází zločinci na nové způsoby jak: obejít opatření hloubkové kontroly klienta; jak zvýšit zneužívání on-line finančních služeb a virtuálních aktiv k přesunu a zatajování nezákonných finančních prostředků; jak využívat ekonomických stimulačních opatření a insolvenčních systémů jako prostředku pro fyzické a právnické osoby k zatajování a praní nezákonných výnosů; jak zvýšit využívání neregulovaného finančního sektoru a vytvořit další příležitosti pro pachatele trestných činů k praní nezákonných finančních prostředků; zneužít a zpronevěřit domácí a mezinárodní prostředky finanční pomoci a nouzové financování; nebo využít COVID-19 a související hospodářský pokles k přechodu na nové podnikání vyžadující hotovost a vysokou míru likvidity v rozvojových zemích.

Politické reakce v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu mohou pomoci podpořit rychlé a účinné provádění opatření v reakci na COVID-19 pro identifikaci nových rizik a eliminaci slabých míst. Zpráva obsahuje příklady takových opatření, mezi něž patří: vnitrostátní koordinace za účelem posouzení dopadu COVID-19 na rizika a systémy boje proti praní peněz a financování terorismu; posílená komunikace se soukromým sektorem; podpora plného využití požadavku na hloubkovou kontrolu klienta založeného na posouzení rizik; podpora elektronických a digitálních platebních prostředků.

Kompletní zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/COVID-19-AML-CFT.pdf>

Komise schválila český režim záruk ve výši 5,2 miliardy EUR na úvěry ve prospěch velkých vyvážejících podniků postižených koronavirovou pandemií

Evropská komise dne 5. května schválila český režim záruk ve výši přibližně 5,2 miliardy EUR (142 miliard CZK) pro velké podniky zabývající se vývozem, které jsou postiženy koronavirovou pandemií, rovněž podle dočasného rámce státní podpory. Podpora ve formě státních záruk za úvěry bude dostupná velkým podnikům, jejichž vývoz představuje nejméně 20 % ročních příjmů z prodeje. Účelem tohoto režimu je omezit riziko spojené s poskytováním úvěrů vývozním podnikům. Komise shledala, že opatření předložené Českem je v souladu s podmínkami stanovenými v dočasném rámci. Zejména se i) vztahuje na záruky za investiční úvěry nebo úvěry na pracovní kapitál s omezenou splatností a omezeným objemem; ii) je časově omezeno; iii) omezuje riziko, které stát podstupuje, na nejvýše 80 %; iii) zajišťuje přiměřené protiplnění za záruky a iv) zaručuje, že banky nebo jiné finanční instituce budou účinně směřovat podporu příjemcům, kteří ji potřebují. Režim bude spravovat česká Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP). Poskytnuté záruky podpoří poskytování úvěrů uvedeným společností, ale nebudou mít podobu vývozní podpory závislé na vývozních činnostech, jelikož nejsou vázány na konkrétní vývozní smlouvy. Režim naopak financuje obecnou činnost příjemců tím, že jim usnadňuje přístup k likviditě ve formě úvěrů na pracovní kapitál a investičních úvěrů.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_794

Prohlášení vysokého představitele Josepa Borrella jménem Evropské unie o lidských právech v době koronavirové pandemie

Koronavirová pandemie má dopad na všechny země a regiony světa a na všechny aspekty našeho života. Připomíná nám, jak moc jsme vzájemně propojeni. Dokud bude pandemie v různých částech světa přetrvávat, nikdo v žádné zemi nebude v bezpečí. Nejdůležitější věcí, kterou musíme i nadále mít v boji proti pandemii a při podpoře globálního oživení na paměti, je dodržování všech lidských práv.

Pandemie a její socioekonomické důsledky mají neúměrný dopad na práva žen, dětí a starších osob a také na všechny osoby ve zranitelném postavení, včetně uprchlíků, migrantů a vnitřně vysídlených osob, a prohlubují již dříve existující nerovnosti. Opatření v boji proti pandemii by měla zohledňovat potřeby těch, kdo jsou v největším ohrožení z důvodu marginalizace, stigmatizace, xenofobie a rasismu a dalších forem diskriminace. V době omezení volného pohybu osob je obzvláště důležité předcházet všem formám sexuálního a genderově podmíněného násilí, chránit před ním (mimo jiné prostřednictvím odpovídajícího mechanismu nápravy) a zajistit trvalý přístup ke všem službám základní zdravotní péče. Veškerá opatření a kroky přijímané v reakci

na pandemii by měly být inkluzivní a genderově citlivé a zajišťovat plné a účinné zapojení žen do rozhodovacích procesů a do všech fází reakce a oživení. Je zapotřebí zabývat se také závažnými důsledky krize pro hospodářská a sociální práva.

Evropská unie znovu potvrzuje, že je nutné věnovat zvláštní pozornost čím dál silnějšímu dopadu pandemie na všechna lidská práva, demokracii a právní stát. Mezinárodní právo v oblasti lidských práv v krizové situaci umožňuje, aby státy omezovaly určitá lidská práva za předpokladu, že opatření jsou nezbytná, přiměřená, dočasná povahy a nediskriminační. Koronavirová pandemie by neměla být využívána jako záminka k zužování demokratického a občanského prostoru, menšímu dodržování zásad právního státu a mezinárodních závazků, ani k omezování svobody projevu, svobody tisku a přístupu k informacím online i offline. Opatření by neměla sloužit jako prostředek k omezování činnosti obránců lidských práv, novinářů, pracovníků sdělovacích prostředků a organizací občanské společnosti. Digitální technologie, jež mají potenciál pomoci pandemii zvládnout, by se měly využívat za plného dodržování lidských práv, včetně práva na soukromí.

K ochraně práva každého člověka na požívání co nejvyšší dosažitelné úrovně zdraví je nezbytný přístup ke spolehlivým informacím. Lidem se musí dostat možnosti chránit své vlastní zdraví i zdraví druhých. Zavádějící či nepravdivé informace mohou být životu nebezpečné. Proto je velice důležité důrazně bojovat proti dezinformacím pomocí transparentních, včasných a faktických informací, a posilovat tak odolnost společností.

Evropská unie uznává, že úloha občanské společnosti a obránců lidských práv, jejímž cílem je povzbuzovat k solidaritě a poskytování pomoci těm, kdo ji nejvíce potřebují, a vystupovat na obranu lidských práv, základních svobod a demokratického prostoru a prosazování odpovědnosti, má nyní větší význam než kdy dříve.

Je na čase vyvinout mnohostranné úsilí o solidaritu a globální spolupráci. Evropská unie znovu potvrzuje, že je odhodlána přispět ke globální reakci na tuto pandemii. Evropská unie bude prosazovat koordinaci na všech příslušných mnohostranných fórech, včetně spolupráce s OSN, WHO, Radou Evropy, OBSE a dalšími regionálními organizacemi. Obzvláště důležitá jsou i opatření přijímaná na vnitrostátní úrovni.

Evropská unie podporuje významnou úlohu systému OSN při aktivaci a koordinaci globální reakce na pandemii, v níž jsou stěžejní lidská práva. Rozhodně podporujeme výzvu generálního tajemníka OSN k okamžitému celosvětovému příměří, jakož i výzvu k ukončení genderově podmíněného násilí, a práci vysoké komisařky pro lidská práva a jejího úřadu.

Evropská unie připomíná, že všechna lidská práva jsou univerzální, nedělitelná, vzájemně provázaná a na sobě závislá. Na to nesmíme za současné globální krize zapomínat. Jsme odhodláni zajistit, aby naše reakce zachovávala důstojnost a lidská práva všech bez jakékoli diskriminace a vyzýváme všechny vlády na světě, aby učinily totéž. Nikdo nesmí být opomenut a žádné lidské právo nesmí být přehlíženo.

Jarní hospodářská prognóza EU

Hospodářství EU v letošním roce navzdory rychlé a komplexní reakci v oblasti všech politik na národní i evropské úrovni zaznamená recesi historických rozměrů – vyplývá z jarní hospodářské prognózy 2020, jež byla publikována dne 6. května. Základní prognóza vychází z předpokladu, že od května dojde k postupnému rušení omezení volného pohybu osob. Pokud by měla pandemie závažnější průběh a trvala by déle, než se předpokládá v současné době, mohla by způsobit mnohem větší propad HDP, než s jakým počítá základní scénář této prognózy. Existuje rovněž riziko, že pandemie uvede do chodu radikálnější a trvalejší změnu postojů ke globálním hodnotovým řetězcům a mezinárodní spolupráci, což by mělo dopad na vysoce otevřenou a vzájemně propojenou evropskou ekonomiku. Pandemie by po sobě mohla také zanechat trvalé následky v podobě bankrotů a dlouhodobého poškození trhu práce. Hospodářství celé EU by pak mělo v letošním roce ztratit 7,5 % a v roce 2021 naopak přibližně o 6 % růst. Odhady letošního růstu pro EU a eurozónu byly ve srovnání s podzimní hospodářskou prognózou 2019 revidovány a sníženy o 9 procentních bodů.

Dopad na ekonomiku EU je symetrický v tom ohledu, že pandemie zasáhla všechny členské státy, nicméně jak rozsah zpomalení v roce 2020 (od $-4,25\%$ v Polsku do $-9,75\%$ v Řecku), tak míra oživení v roce 2021 se budou stát od státu značně lišit, přičemž oživení nebude záviset pouze na vývoji pandemie v dané zemi, ale také na struktuře jejich hospodářství a schopnosti reagovat přijetím stabilizačních opatření. S ohledem na vzájemnou provázanost ekonomik zemí EU bude mít na dynamiku oživení v každém členském státě vliv také míra oživení v ostatních členských státech.

Pro minimalizaci hospodářských škod a rychlé a stabilní oživení, které do ekonomiku přinesou udržitelný a inkluzivní růst, bude zásadní to, zda budou opatření členských států i EU přijatá v reakci na krizi i nadále efektivní. Práce na zkrácený úvazek, mzdové dotace a podpora podniků mohou úbytek pracovních míst omezit, epidemie COVID-19 však bude mít na pracovní trh výrazně nepříznivý dopad. Míra nezaměstnanosti v eurozóně by měla v roce 2020 vzrůst na 9,5 %. Zranitelné jsou zejména státy s vysokým podílem pracovníků zaměstnaných na základě krátkodobých smluv a zaměstnanců závislých na cestovním ruchu. Spotřebitelské ceny by se měly v průběhu tohoto roku kvůli propadu poptávky a prudkému poklesu cen ropy výrazně snížit, což by mělo více než spolehlivě vyvážit ojedinělý nárůst cen vyvolaný přerušením dodávek v důsledku pandemie. Předpokládaná inflace v eurozóně měřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen by měla v roce 2020 činit 0,4 % a v roce 2021 pak 1,1 %. Inflace v celé EU by pak měla v roce 2020 dosáhnout výše 0,6 % a v následujícím roce 1,3 %.

Ve snaze omezit hospodářské škody způsobené pandemií zareagovaly členské státy rozhodným přijetím fiskálních opatření. Automatické stabilizátory, jako jsou dávky sociálního zabezpečení doplněné o diskreční fiskální opatření, zřejmě povedou k nárůstu výdajů. V důsledku toho se dá očekávat, že celkový schodek veřejných financí v eurozóně a EU skokově vzroste z 0,6 % HDP v roce 2019 na přibližně 8,5 % v roce 2020, načež by měl v roce 2021 klesnout na přibližně 3,5 %. Po období setrvalého poklesu, které trvalo od roku 2014, by měl vzrůst také poměr dluhu k HDP. V celé EU

by pak měl podle prognózy v roce 2020 narůst na přibližně 95 % (v roce 2019 dosahoval 79,4 %) a následně by pak měl v roce 2021 klesnout na 92 %.

Kompletní dokument je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip125_en.pdf

Evropská komise schválila český program v objemu 200 milionů korun, který podpoří výzkum a vývoj související s koronavirovou pandemií

Evropská komise schválila dne 7. května český program podpory ve výši 200 milionů korun (přibližně 7,3 milionu eur), který podpoří výzkum a vývoj související s koronavirovou pandemií. Program byl schválen na základě dočasného rámce státní podpory, jež je podrobně popsán výše.

Veřejná podpora bude poskytována ve formě přímých dotací. Do programu se budou moci zapojit všechny společnosti v České republice, které jsou schopné realizovat příslušné výzkumné a vývojové projekty, a to ze všech sektorů. Program se zaměřuje na podporu vývoje inovačních řešení v boji proti koronavirové pandemii. Patří mezi ně lékařské a jiné zdravotnické technologie a řešení, například systémy 3D tisku a aplikace pro lepší logistiku. Podpora pokryje 75 % příslušných nákladů na výzkum a vývoj. Výsledky výzkumu budou navíc podle programu dány prostřednictvím neexkluzivních licencí k dispozici třetím stranám v Evropském hospodářském prostoru (EU plus Island, Lichtenštejnsko a Norsko).

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_829

Debata Výboru JURI s komisařem Reyndersem v Evropském parlamentu

Dne 7. května se na půdě Evropského parlamentu (online) uskutečnila debata europoslanců s komisařem pro spravedlnost Didier Reyndersem. Smyslem debaty bylo diskutovat ohledně opatření přijatých v souvislosti s pandemií v oblasti soudnictví, ale rovněž dalších opatření členských států, která v sobě nesou riziko ohrožení principů právního státu. Komisař jednak zmínil situaci v justici Polsku, avšak s ohledem na nouzový stav zejména situaci v Maďarsku, kde problém spočívá v tom, že zavedená opatření mají trvat pouze po nezbytně dlouhou dobu, s čímž se v Maďarsku nepočítá. Maďarský parlament by měl rozhodnout o odvolání nouzového stavu a opatření a rovněž o oživení svobody tisku. Komisař zmínil, že Komise monitoruje veškerá opatření přijatá v členských státech v souvislosti s pandemií. Europoslanci se komisaře dotazovali například na to, jaká opatření chce dále přijmout na podporu skomírajících podniků, a rovněž jakou roli budou v rámci fáze zotavení hrát digitální nástroje (například v souvislosti s bojem proti dezinformacím). Europoslance rovněž zajímaly změny v pracovním programu Komise pro tento rok. Komisař Reynders v rámci debaty uvedl, že stávající krize není důvodem pro omezování, či porušování

lidských práv. Zmínil opatření v této souvislosti dosud navržená Komisí (z nichž některá jsou zmíněna výše, všechna pak dostupná v rámci časové osy). Zmínil, že pandemie přispěje k urychlení digitalizace v oblasti justiční spolupráce v civilních věcech a digitalizaci justice obecně. Komisař zmínil, že Komise plánuje aktivně pokračovat v práci na analýze použití umělé inteligence, blockchainových technologií a vytváření nových způsobů pro alternativní řešení sporů, apod. Strany debaty se shodly na potřebě zajistit urychleně jednání trialogu tak, aby společnost viděla výsledky unijní činnosti.

Záznam z jednání je k dispozici zde: https://multimedia.europarl.europa.eu/en/juri-committee-meeting_20200507-1115-COMMITTEE-JURI_vd

Návrh pravidel prodloužit některé lhůty pro podávání a výměnu informací v oblasti daní v důsledku pandemie COVID-19

Komise dne 8. května zveřejnila návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2011/16/EU s cílem řešit naléhavou potřebu prodloužit některé lhůty pro podávání a výměnu informací v oblasti daní v důsledku pandemie COVID-19. Návrh vznikl v návaznosti na řadu žádostí členských států a osob, na něž se vztahuje povinnost oznamovat informace podle směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní, o odklad některých lhůt pro podávání a výměnu informací podle této směrnice. Konkrétně se žádosti o odklad týkají automatické výměny informací o finančních účtech, jejichž příjemci jsou daňovými rezidenty v jiném členském státě, a přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat, uvedených v příloze IV směrnice Rady 2011/16/EU. Závažné narušení způsobené pandemií COVID-19 brání včasnému dodržování předpisů finančními institucemi a osobami, na něž se vztahuje povinnost oznamovat přeshraniční uspořádání, a negativně ovlivňuje kapacity správců daně v jednotlivých členských státech shromažďovat a zpracovávat údaje. Od vypuknutí pandemie COVID-19 obdržela Komise značný počet dotazů a žádostí a zahájila řadu iniciativ s cílem zmírnit dopad krize. V této souvislosti již GŘ TAXUD přijalo několik rozhodnutí, zejména v oblasti cel a DPH, s cílem bezodkladně vyřešit problémy nebo poskytnout alespoň ujištění. Směrnice navrhuje změny některých lhůt pro podávání a výměnu informací podle směrnice Rady 2011/16/EU, konkrétně pokud jde o informace o finančních účtech podle směrnice Rady 2014/107/EU a o přeshraničních opatřeních, která se mají oznamovat, podle směrnice Rady (EU) 2018/822.

Navrhovaná pravidla odloží lhůtu pro výměnu informací o finančních účtech podléhajících oznamování o 3 měsíce, tj. do 31. prosince 2020; změní datum první výměny informací o přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat, uvedených v příloze IV směrnice Rady 2011/16/EU, a to z 31. října 2020 na 31. ledna 2021; změní datum začátku období v délce 30 dnů pro oznamování přeshraničních uspořádání, která jsou zahrnuta v charakteristických znacích v příloze IV směrnice Rady (EU) 2018/822, a to od 1. července 2020 na 1. října 2020; změní datum pro oznamování „historických“ přeshraničních opatření (tj. opatření, která se měla oznamovat od 25. června 2018 do 30. června 2020) z 31. srpna 2020 na 30. listopadu 2020. Vzhledem k současné nejistotě ohledně vývoje pandemie COVID-19

navrhovaná iniciativa umožňuje jednou prodloužit dobu odkladu pro podávání a výměnu informací.

Kompletní text návrhu směrnice je k dispozici v českém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0197&from=EN>

Komise vyzývá členské státy, aby prodloužily omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně nutné, do 15. června

Komise dne 8. května vyzvala členské státy Schengenu a země přidružené k Schengenské úmluvě, aby prodloužily dočasné omezení jiných než nezbytně nutných cest do EU o dalších 30 dnů – do 15. června. Některé státy EU a země přidružené k Schengenské úmluvě sice přijímají předběžné kroky k uvolnění opatření proti šíření pandemie, avšak situace v Evropě i ve světě zatím není stabilní. To vyžaduje další opatření na vnějších hranicích, která mají snížit riziko šíření nákazy vlivem cestování do EU. Cestovní omezení by se měla rušit postupně: jak je zdůrazněno ve společném evropském plánu rušení opatření proti šíření nákazy, bude nejdříve nutné postupně a koordinovaně zrušit kontroly na vnitřních hranicích, v druhé fázi pak bude možné uvolnit omezení na hranicích vnějších.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_823

Komise rozšířila dočasný rámec státní podpory v souvislosti s rozšířením koronavirové nákazy

Evropská komise přijala dne 8. května druhý pozměňovací návrh na rozšíření působnosti dočasného rámce státní podpory, který byl přijat 19. března 2020 na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, s cílem podpořit ekonomiku v souvislosti s rozšířením koronavirové nákazy.

Změny navazují na první pozměňovací návrh, který byl přijat dne 3. dubna 2020. Na základě těchto horizontálních pravidel a v úzké spolupráci s členskými státy Komise již schválila státní podporu na pomoc ekonomice EU v odhadované výši 1,9 bilionu eur. Dočasný rámec ve znění ze dne 3. dubna 2020 stanoví následující druhy podpory, které mohou členské státy poskytnout:

- přímé granty, kapitálové injekce, selektivní daňová zvýhodnění a zálohy k pokrytí naléhavé potřeby likvidity, úvěry s nulovým úrokem nebo úvěrové záruky pokrývající 100 % rizika, s výjimkou podniků působících v odvětví zemědělské prvovýroby, pro které platí limit 100 000 eur, a podniků působících v odvětví rybolovu a akvakultury, pro něž platí limit 120 000 eur;
- státní záruky za úvěry poskytnuté podnikům (mohou pokrýt až 90 % úvěrového rizika), které mají zajistit, aby banky i nadále poskytovaly úvěry zákazníkům;

- subvencované veřejné úvěry pro podniky se zvýhodněnými úrokovými sazbami. Tyto úvěry jsou určeny na pokrytí bezprostředních potřeb v oblasti pracovního kapitálu a investic;
- záruky pro banky zprostředkovávající státní podporu reálné ekonomice, které stanoví, že podpora se považuje za přímou podporu zákazníků bank, nikoli bank samotných, a dávají pokyny k tomu, jak zajistit minimální narušení hospodářské soutěže mezi bankami;
- veřejné krátkodobé pojištění vývozních úvěrů pro všechny země, aniž by dotyčný členský stát musel prokázat, že daná země představuje dočasné neobchodovatelné riziko;
- podpora výzkumu a vývoje souvisejícího s koronavirem za účelem řešení současné zdravotní krize ve formě přímých grantů, vratných záloh nebo daňových zvýhodnění. Lze poskytnout bonus na projekty přeshraniční spolupráce mezi členskými státy;
- podpora na výstavbu a rozšíření testovacích zařízení nezbytných pro vývoj a testování produktů potřebných pro zvládnutí koronavirové nákazy (včetně očkovacích látek, plicních ventilátorů a ochranných oděvů), až po jejich první průmyslové využití. Tato podpora může mít formu přímých grantů, daňových zvýhodnění, vratných záloh a záruk za pokrytí ztrát. Podnikům lze poskytnout bonus, pokud je jejich investice podporována více než jedním členským státem a pokud je dokončena do dvou měsíců od poskytnutí podpory;
- podpora na výrobu produktů relevantních pro zvládnutí koronavirové nákazy ve formě přímých grantů, daňových zvýhodnění, vratných záloh a záruk za pokrytí ztrát. Podnikům lze poskytnout bonus, pokud je jejich investice podporována více než jedním členským státem a pokud je dokončena do dvou měsíců od poskytnutí podpory;
- cílená podpora ve formě odkladu plateb daní nebo příspěvků na sociální zabezpečení v případě odvětví, regionů nebo druhů podniků, které jsou pandemií nejvíce zasaženy;
- cílená podpora v podobě mzdových dotací na zaměstnance určená podnikům působícím v nejvíce postižených odvětvích nebo regionech, které by bez této podpory musely propouštět zaměstnance.

Dočasný rámec umožňuje členským státům všechna podpůrná opatření vzájemně kombinovat, s výjimkou úvěrů a záruk za tentýž úvěr a úvěrů přesahujících stropy stanovené dočasným rámcem. Rovněž členským státům umožňuje kombinovat všechna podpůrná opatření poskytnutá podle dočasného rámce se stávajícími možnostmi poskytování podpory de minimis, která může činit nejvýše 25 000 eur během tří účetních období v případě podniků působících v odvětví zemědělské prvovýroby, 30 000 eur během tří účetních období v případě podniků působících v odvětví rybolovu a akvakultury a 200 000 eur během tří účetních období v případě podniků působících ve všech ostatních odvětvích. **Členské státy se však musí zavázat k tomu, že zabrání nepatřičné kumulaci podpůrných opatření u stejných podniků a omezí podporu tak, aby odpovídala jejich skutečným potřebám.** Druhý pozměňovací návrh doplňuje typy opatření, které jsou již v dočasném rámci a stávajících pravidlech státní podpory zahrnuty, o nová kritéria, na jejichž základě mohou členské státy poskytovat rekapitalizaci a podřízený dluh podnikům, které to potřebují, a zároveň zajistit rovné podmínky v rámci EU.

Podmínky týkající se nezbytnosti, vhodnosti a rozsahu intervence: rekapitalizační podpora by měla být poskytnuta pouze v případech, že není k dispozici žádná jiná vhodná řešení. Tato intervence musí být rovněž v obecném zájmu, například aby se zabránilo sociálním problémům a selhání trhu v důsledku značné ztráty pracovních míst, odchodu inovativního nebo systémově významného podniku nebo riziku narušení dostupnosti důležité služby. Rekapitalizační podpora musí být omezena na zachování životaschopnosti podniku a neměla by jít nad rámec obnovení kapitálové struktury příjemce do stavu před rozšířením koronavirové nákazy.

Podmínky týkající se zahájení účasti státu na kapitálu podniků a protiplnění: stát musí za rizika, která prostřednictvím rekapitalizační podpory nese, dostávat dostatečné protiplnění. Kromě toho musí mechanismus protiplnění motivovat příjemce a/nebo jejich majitele k odkupu akcií nabytých státem za použití státní podpory, aby se zajistilo, že státní intervence bude mít pouze dočasné trvání.

Podmínky týkající se ukončení účasti státu na kapitálu dotčených podniků: příjemci a členské státy jsou povinni vypracovat strategii pro ukončení státní účasti, zejména pokud jde o velké podniky, které od státu obdržely významnou rekapitalizační podporu. Pokud po šesti letech od poskytnutí rekapitalizační podpory kótované společnosti (po sedmi letech v případě ostatních společností) panují nejasnosti ohledně ukončení státní účasti, musí být Komisi oznámen plán restrukturalizace příjemce.

Podmínky týkající se vedení: dokud nedojde k úplnému ukončení státní účasti, nesmí příjemci vyplácet dividendy ani zpětně odkupovat akcie. Kromě toho až do okamžiku, kdy dojde ke splacení alespoň 75 % rekapitalizační podpory, platí přísná omezení, pokud jde o odměňování vedení, včetně zákazu vyplácení bonusů. Tyto podmínky mají rovněž za cíl motivovat příjemce a jejich vlastníky, aby – jakmile jim to hospodářská situace umožní – akcie ve vlastnictví státu odkoupili.

Zákaz křížového subvencování a akvizic: aby se zajistilo, že příjemci nebudou z rekapitalizační podpory poskytnuté státem neoprávněně těžit na úkor spravedlivé hospodářské soutěže na jednotném trhu, nesmí poskytnutou pomoc použít na podporu hospodářských činností integrovaných podniků, které měly hospodářské obtíže již před 31. prosincem 2019. Kromě malých a středních podniků nesmějí příjemci navíc do doby, než bude splaceno alespoň 75 % rekapitalizační podpory, v zásadě nabýt více než 10% podíl v konkurenčních subjektech nebo v jiných subjektech v téže oblasti podnikání, a to ani v těch, které působí v předcházejících a navazujících operacích. V rámci této změny mohou členské státy oznamovat rekapitalizační režimy nebo jednotlivá opatření podpory. V případě schvalování režimu Komise požádá o samostatné oznámení o podpoře poskytnuté podniku přesahující prahovou hodnotu 250 milionů eur pro účely individuálního posouzení. Podniky, které se nacházely v obtížích již ke dni 31. prosince 2019, nejsou pro podporu podle dočasného rámce způsobilé.

Transparentnost vůči veřejnosti a podávání zpráv: je-li rekapitalizační podpora příjemcům poskytnuta v rámci režimů, musí členské státy zveřejnit podrobnosti o totožnosti podniků, které podporu obdržely, jakož i částku této podpory do tří měsíců od rekapitalizace. Kromě toho musí příjemci, s výjimkou malých a středních podniků, zveřejnit informace o využití obdržené podpory, včetně informací o tom, jak podpora,

kteřou obdržely, podporuje jejich činnost v souladu s povinnostmi EU a povinnostmi na úrovni členských států v souvislosti s ekologickou a digitální transformací.

Změna dočasného rámce rovněž zavádí možnost členských států poskytnout podnikům, které čelí finančním potížím v důsledku šíření koronavirové nákazy podřízený dluh za výhodných podmínek. Tato možnost, jež se týká dluhových nástrojů, které jsou v případě insolvenčního řízení podřízeny běžným přednostním věřitelům, doplňuje soubor nástrojů, který mají členské státy k dispozici. V případě, že podnik pokračuje v činnosti, nelze podřízený dluh přeměnit ve vlastní kapitál, a stát tedy nese menší riziko. Jelikož však tento dluh zvyšuje schopnost podniků přijímat přednostní dluh podobně jako kapitálovou podporu, podpora ve formě podřízeného dluhu zahrnuje ve srovnání s přednostním dluhem podle dočasného rámce vyšší protiplnění a další omezení týkající se jeho výše. Pokud členské státy chtějí poskytnout podřízený dluh, jehož výše překračuje prahové hodnoty, uplatní se všechny výše uvedené podmínky pro rekapitalizační opatření.

Pozměněný dočasný rámec bude platit do konce prosince 2020. Vzhledem k tomu, že se problémy se solventností mohou projevit až v pozdější fázi krize, Komise v případě rekapitalizačních opatření tuto lhůtu prodloužila až do konce června 2021. Před těmito termíny nicméně Komise v zájmu právní jistoty posoudí, zda jejich platnost není třeba prodloužit.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

Globální reakce na koronavirus: EU zřizuje humanitární letecký most

Evropská komise zřídila humanitární letecký most EU, který má v rámci reakce na koronavirus sloužit k přepravě humanitárních pracovníků a nouzových dodávek do některých nejzranitelnějších oblastí na světě. První let EU, provozovaný ve spolupráci s Francií, je vypraven z Lyonu a zajišťuje přepravu přibližně 60 humanitárních pracovníků z různých nevládních organizací a 13 tun humanitární pomoci. V příštích dnech se uskuteční dva následné nákladní humanitární lety, jež přepraví dalších celkem 27 tun dodávek humanitární pomoci. Cestou zpět budou prostřednictvím tohoto leteckého mostu ze Středoafričké republiky repatriováni občané EU a další cestující. V rámci společného úsilí Komise a členských států financuje Komise lety členských států do navrhovaných destinací a z nich, pokud možno v kombinaci s repatriačními lety, jež převážejí také střídající se humanitární pracovníky. Tento most mohou využívat humanitární pracovníci z úřadů členských států, nevládních organizací nebo agentur OSN. Komise financuje 100 % nákladů na dopravu, zatímco za zadávání veřejných zakázek na humanitární materiál nadále odpovídají partneři EU.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_813

Časová osa – opatření unijních institucí týkající se onemocnění COVID-19

Rada i Komise na svých stránkách publikovaly pravidelně aktualizované časové osy, jež poskytují přehled nejnovějších opatření v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19. Na stránkách jsou rovněž k dispozici přehledy a politiky s pandemií související.

Časová osa opatření Rady je k dispozici z části v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/covid-19-coronavirus-outbreak-and-the-eu-s-response/timeline/>

Časová osa opatření přijatých Komisí je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/timeline-eu-action_cs

Doplňující informace, jež mají pro advokáty relevanci, týkající se zejména opatření přijatých v souvislosti s fungováním justice a advokacie v EU jsou rovněž k dispozici na portálu e-justice zde: https://e-justice.europa.eu/content_impact_of_the_covid19_virus_on_the_justice_field-37147-en.do

SDEU a ESLP

ESLP: Opatření přijatá v souvislosti s pandemií

Evropský soud pro lidská práva vyhlásil dne 9. dubna aktualizaci zvláštních opatření související s nepředvídatelnou globální krizí související se šířením koronaviru, přičemž původní opatření vyhlášená 16. března byla rozšířena. Hlavní aktivity Soudu a soudní činnost nadále pokračuje, zejména pak naléhavá řízení. Pracovníci Soudu vykonávají své povinnosti z domova. Řízení, v rámci kterých, byla podána žádost o prozatimní opatření na základě čl. 39 jednacího řádu Soudu, kde bezprostředně hrozí nenapravitelná škoda, mohou probíhat. Budova Soudu není nadále veřejnosti přístupná, jednání plánovaná na březen a duben jsou odročena. Šestiměsíční lhůta pro podání stížnosti, budou výjimečně pozastaveny na dobu dalších dvou měsíců, a to od 16. března do 15. června 2020. Všechna zavedená opatření budou pravidelně revidována. Lhůty v probíhajících řízeních, jež byly prodlouženy o jeden měsíc od 16. března, jsou nyní od 16. dubna prodlouženy o další dva měsíce, s výjimkou tříměsíční lhůty podle čl. 43 Úmluvy.

Informace jsou k dispozici v anglickém jazyce zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/PD_STRAS/EN_PDS_20200316_ECHR-is-taking-exceptional-measures.pdf

SDEU: Přizpůsobení soudní činnosti Soudního dvora z důvodu pandemie

Soudní dvůr dne 5. května vydal aktualizované informace o přizpůsobení svých pracovních postupů z důvodu současné sanitární krize. Soudní činnost pokračuje, ale přednost mají přirozeně zvláště naléhavé věci (jako jsou naléhavá řízení, zrychlená řízení a řízení o předběžných opatřeních).

Běh lhůt pro podání žaloby a kasačního opravného prostředku pokračuje a účastníci řízení jsou povinni je dodržet, aniž by tím bylo dotčeno případné použití čl. 45 druhého pododstavce Protokolu o statutu Soudního dvora Evropské unie.

Naproti tomu lhůty stanovené v probíhajících řízeních – s výjimkou výše uvedených řízení, která vykazují zvláštní naléhavost – se prodlužují o jeden měsíc. Uplynou na konci dne, který v následujícím měsíci nese stejné číslo jako den, jímž měla lhůta uplynout, nebo v případě, že takový den v následujícím měsíci není, posledním dnem tohoto měsíce. Až do odvolání a není-li uvedeno jinak, jsou lhůty stanovené soudní kanceláří rovněž prodloužené o jeden měsíc.

Z důvodu krize jsou nyní jednání pozastavena, a aby nebylo zpožděno vyřizování věcí, jednání původně stanovené v některých z nich bylo nahrazeno písemnými otázkami účastníkům řízení a zúčastněným. Umožní-li to sanitární podmínky, Soudní dvůr zvažuje pokračovat v jednáních **od pondělí 25. května 2020**, ale nelze vyloučit, že některá z těchto jednání budou muset být kvůli okolnostem a logickým výzvám vyvolaným Covid-19 rovněž nahrazena otázkami účastníkům řízení a zúčastněným k písemnému zodpovězení. V případě nově stanovených jednání budou zástupci účastníků a zúčastněných v dotčených věcech informováni soudní kanceláří o dni a hodině konání těchto jednání a za účelem jejich řádné organizace, zejména po jazykové stránce, budou vyzváni, aby soudní kancelář informovali co nejdříve o své přítomnosti na těchto jednáních.

Budou mimoto přijata nejpřísnější sanitární opatření v souladu s právní úpravou vydanou lucemburskými orgány s cílem zajistit optimální průběh jednání, včetně mj. pravidel dodržování minimální fyzické vzdálenosti a povinného nošení ochranné roušky mimo jednací síň. Zástupci účastníků a zúčastněných se vyzývají, aby si přinesli vlastní talár. Účastníci řízení a zúčastnění se vyzývají, aby pravidelně sledovali internetové stránky Soudního dvora Evropské unie (<https://curia.europa.eu>).

Za účelem usnadnění komunikace s účastníky řízení a zúčastněnými v tomto krizovém období se soudy členských států a zástupci účastníků řízení a zúčastněných, kteří ještě nemají otevřený účet e-Curia, naléhavě vyzývají, aby se seznámili s touto zabezpečenou aplikací (e-Curia), která umožňuje elektronické podávání a doručování procesních písemností ve věcech předložených Soudnímu dvoru. Vzhledem ke stávajícím okolnostem jsou výjimečně přijímány formuláře žádostí o otevření účtu předané soudní kanceláří elektronickou poštou, pokud jsou doprovázeny nezbytnými řádně podepsanými a oskenovanými doklady.

Tribunál přistoupil odlišně k řešení níže uvedených specifík, jinak jsou všechna opatření totožná s výše uvedenými - běh lhůt pro podání návrhu na zahájení řízení pokračuje a účastníci řízení jsou povinni je dodržet, aniž by tím byla dotčena možnost

uplatnit čl. 45 druhý pododstavec Protokolu o statutu Soudního dvora Evropské unie. Lze-li lhůty prodloužit, přísluší účastníkům řízení, aby požádali o jejich prodloužení včas, aby soud mohl rozhodnout. K zohlednění oprávněných obtíží, jimž nyní účastníci řízení musí čelit, budou procesní lhůty stanovené soudní kanceláří přizpůsobené kontextu sanitární krize. Jednání k přednesu řečí stanovená až do 15. května 2020 byla odročena.

Veškeré informace jsou dostupné zde: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_97552/cs/

Odbor mezinárodních vztahů ČAK